

מבדק -2 ברכת העץ, האדמה ושהכל

שאלה 1

חברו בין המאכל לברכתו

המאכל	הברכה
• תפוח • עגבניה • גלידה • בשר • פטריות • ביצים • אנוס	- העץ - האדמה - שהכל

שאלה 2

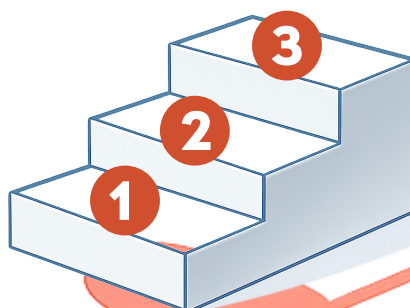
כאשר הברכה היא לכמה סוגי מאכלים היא כללית יותר והדרגה שלה נמוכה יותר מברכה שמיוחדת לסוג מאכל אחד.

א. סדרו את הברכות במדרגות הברכות- חברו בין כל ברכה למדרגה המתאימה לה. במדרגה התחתונה - הברכה הכללית יותר ובמדרגה העליונה - ברכה היותר מיוחדת למאכל:

בורא פרי האדמה

שהכל נהיה בדברו

בורא פרי העץ

ב. מהי הברכה שמיקמתם במדרגה הנמוכה ביותר?
הסבירו מדוע בחרתם למקם אותה שם.

שאלה 3

באיזה מקרה מברכים על המאכל ברכה שאינה הברכה המיוחדת לו?
בחרו את התשובות הנכונות:

- א. בשום מקרה. תמיד מברכים על המאכל את הברכה המיוחדת לו.
- ב. אם המאכל לא כל כך טרי.
- ג. אם אוכלים אותו בדרך שמורידה מהאיכות שלו- למשל: רגילים לאכול אותו מבושל ואוכלים אותו חי.
- ד. אם אוכלים חלקים שהם לא עיקר הפרי כמו קליפה.

שאלה 4

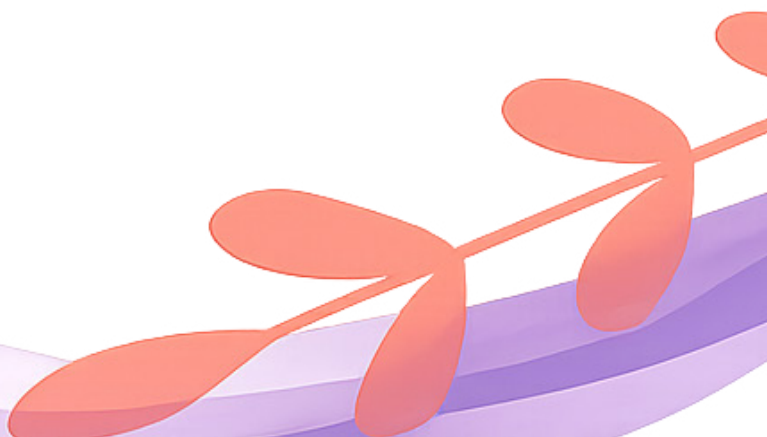
א. לארוחת צהריים הגישו בבית משפחת לוי את המאכלים המצויירים כאן.

עוף עם תוספת לבחירה:
פירה או אורז

סלט של קישוא חי מגורד עם
רוטב, מחית חומוס

קינוח לבחירה: ליפתן פלחי
אפרסקים מבושלים

עזרו לבני המשפחה להבין את הברכות של הארוחה. השלימו את הטבלה:

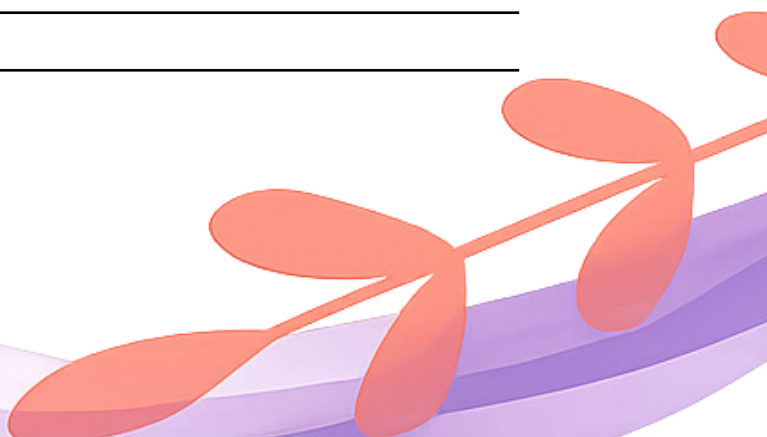
המאכל	הברכה	ירד/לא ירד מדרגתו
עוף		
פירה		
קישוא מגורד חי		
מחית חומוס		
לפתן פלחי אפרסקים		

ב. בחרו במאכל אחד שירד מדרגתו, והשלימו את המשפטים:
 המאכל שבחרתי: _____ הברכה הרגילה שלו היא _____, הוא ירד
 מדרגתו כי _____.
 המאכל שבחרתי: _____ הברכה הרגילה שלו _____, הוא ירד מדרגתו
 כי _____.

ג. לאיזה מושג מתקשרת ההלכה?

- ☐ ברכה לבטלה
- ☐ דרך אכילתו
- ☐ ספק ברכות
- ☐ הפסק בברכה

ג. **שאלת בונים:** דוד אמר, שמחית תפוחי עץ ברכתה היא כמו הברכה של מחית חומוס. אחותו גילה אמרה שזה תלוי עד כמה המחית מרוסקת, והאם ניכר שזה תפוחי עץ. מי צודק. הסבירו מדוע.

שאלה 5

קראו את הסעיף על האורז

יד. ארז ודחן מבשלים, יש ספק בברכה הראשונה האם היא 'בורא מיני מזונות' או 'שהכל'. ולכן ירא שמים לא יאכלם אלא בתוך סעודת לחם ואם אוכלם שלא בסעודה, יברך עליהם 'שהכל' מספק. (סעיף יז)

מנהג חב"ד: רבים נוהגים לכתחלה לאכל ארז גם שלא בתוך הסעודה, בתנאי שברך מזונות על מאכל אחר וכן שהכל על מאכל או משקה אחר [ועדיף שיברך גם 'האדמה' על ירק כלשהו] - שבמצב כזה יצא מידי ספק ויכול לאכל את הארז ללא חשש.

מנהג הספרדים (ועוד קהלות): מברכים על ארז 'מזונות' בתחלה, ובורא נפשות בסוף. וסימנה אמ"ן - ארז מזונות נפשות.

